У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
Тел. з Ню Йорку:
BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 164. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ВЕРЕСНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1971 No. 164. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 3 вересня 1971

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНА СКАРБНИЦЯ ПОВІДОМИЛА, що всі імпортовані товари до ЗСА з-за кордону й вислані морем чи повітрям до 15-го серпня, не підпадають додатковому оподаткуванню. За новим законом збільшено мито на всі такі імпортовані товари на 10%. Багато фірм були в труднощах через підвищення мита, бо поробили раніше всі фінансові розрахунки. Тепер це розпорядження полегшить їхні справи.

З 1-ШИМ ВЕРЕСНЯ ЗАКІНЧИВСЯ СТРАЙК телеграфістів великої компанії „Вестерн Юніон", працівники якої добились деяких підвишок та кращої регламентації праці. Нормальна праця „Вестерн Юніон" розпочнеться з 2-го вересня, в тому і в Ню Йорку.

ПІВДЕННОАМЕРИКАНСЬКА КРАЇНА КОСТА РІКА підписала з СССР торговельний договір, за яким СССР признає їй 200 мільйонів долярів кредиту на 4 відсотки і на протяг 20-ти років. Коста Ріка повинна за ті гроші купувати тільки машини совєтського виробу та різну іншу совєтську продукцію.

РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ АРХИЄПИСКОП НЮ ЙОРКУ КАРДИНАЛ ТЕРЕНС КУК розіслав до священиків листа, в якому закликається священиків, щоб вони самі пропонували кандидатів на єпископів. Такого ж листа написав і єпископ з Брукліну Френсіс Мугаверо. Це зроблено в пляні дальшої демократизації в лоні Римо-Католицької Церкви в ЗСА. В історії Церкви — перший такий випадок.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ДЖОН МІЧЕЛЛ виступив проти того, щоб Уряд дозволив брати участь у президентських виборах студентам там, де вони вчаться, а не за принципом, де вони постійно живуть. На думку головного прокуратора, це дискримінувало б вояків армії, як виборців.

КОМІСАР У СПРАВАХ ВИБОРІВ у Ню Йорку повідомив, що яких 57 відсотків нюйоркської молоді, управненої до голосування, вже пройшли передреєстрацію для участи у президентських виборах в 1972 році. Із яких 390 000 юнаків і дівчат, управнених до голосування, від 18 до 20 років віку, зареєструвалися кругло 220 000 осіб. Офіційно реєстрація закінчилась минулого понеділка. Різні установи й представники партій дуже закликали молодь, щоб вона реєструвалась.

КОМІШИНЕР ПОЛІЦІЇ В НЮ ЙОРКУ Патрік Мерфі продовжує своєрідну „чистку" у своєму департаменті. Тепер звільнено з праці ще двох вищих офіцерів поліції, з переведенням їх на пенсію.

МИНУЛИЙ МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ БУВ у ЗСА найбільш дощевим за останні 18 років. Разом опадів випало 9,5 інча, з того понад 6 інчів за два дні 24 і 25 серпня.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄРИ БРИТАНІЇ І ІРЛЯНДІЇ ВІДБУДУТЬ вже в найближчому тижні конференцію у справі заведення ладу і спокою у Північній Ірляндії. Британський прем'єр Едвард Гіт і ірляндський прем'єр Джон Лінч мали запляновану зустріч на 18 жовтня ц. р., але драматичні події в Північній Ірляндії приспішили ту нараду. Джон Лінч запропонував був в листі до Гіта, щоб замість британським військом примирювати невдоволену католицьку меншину в Північній Ірляндії — шукати політичної розв'язки проблеми. Британський прем'єр спершу гнівно застерігся проти „втручання у внутрішні справи" Британії, але швидко признав потребу наради і запросив Джона Лінча прибути до його резиденції в Чекерсі за 40 миль від Лондону.

ЛІДЕРА НЕЛЕГАЛЬНОЇ ІРЛЯНДСЬКОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ АРМІЇ ЗАТРИМАЛИ на Міжнародному летовищі ім. Кеннеді в Ню Йорку, як він прилетів до ЗСА, щоб тут переводити збірку на цілі тієї організації, яка всіма способами, також терором і саботажами, старається з'єднити обидві частини поділеної Ірляндії. Цей ірляндський активіст, Джо Кейгілл, перевів ніч у „тимчасовій в'язниці" в Ню Йорку.

КОМУНІСТИЧНІ САТЕЛІТСЬКІ КРАЇНИ РОБЛЯТЬ великі труднощі своїм громадянам, які хочуть виїхати на літо до будь-яких західних країн. Найлегше ще виїхати з Мадярщини, дарма що прогулянковці й туристи мадяри у більшій мірі, як громадяни інших сателітських держав, „вибирають свободу", себто — втікають.

У ГРЕЦІЇ АРЕШТУВАЛИ чотири особи під закидом змови, щоб визволити з в'язниці Александроса Панагуліса, який три роки тому поклав був бомбу на шляху, яким мав їхати прем'єр Георг Пападопульос. Панагуліса засудили на смерть, з заміною на кару досмертної в'язниці. Між арештованими є 28-річний американець Джон Скелтон, двоє греків і вдова по британському винахідникові пеніциліни, англійка грецького роду Амалія Флемінг.

ЙОРДАНІЯ ДІСТАЛА від Америки великий транспорт танків і амуніції — повідомляє ізраїльська преса. З ізраїльського порту Еліят будьто бачили, як вивантажують ту зброю в йорданському порті Акаба. Йорданський король Гуссейн зберігає з усіх арабських володарів найкращі зв'язки з Америкою.

ПІВДЕННА КОРЕЯ РІШИЛА забрати з Південного В'єтнаму всі свої війська. Південно - корейських вояків було на протикомуністичному фронті у В'єтнамі найбільше, бо 50.000, тепер є ще їх там 42.000. Всіх їх мають вілкликати до кінця 1972 року. Після того, як Філіпіни, Австралія, Нова Зеляндія і Америка або вже забрали з В'єтнаму свої війська, або швидко відкликують їх, Південна Корея не хоче бути одинокою закордонною країною, що воює у В'єтнамі. Зате Південна Корея старається поправити свої відносини з Північною Кореєю і Комуністичним Китаєм.

В ЄГИПТІ, СИРІЇ І ЛІБІЇ ПЕРЕВЕДЕНО 1 вересня ц. р. плебісцит про конфедерацію тих трьох арабських держав. 8 мільйонів управнених до голосування в Єгипті дістали наказ голосувати „за" або „проти", з загрозою, що хто не голосуватиме — заплатить рівновартість 23 дол. кари. Нова конфедерація, яка зрештою залишає непорушною суверенність тих країн, матиме 40 мільйонів населення, — на всіх сто мільйонів, що їх нараховує арабський світ.

Президент Ніксон виступить в День Праці із зверненням до американської нації

Сан Клементе, Каліфорнія. — Як повідомляють із Західного Білого Дому, президент Ніксон плянує виголосити радіопромову, звернену до всього американського народу, присвячену актуальним питанням політики ЗСА. Буде передана ця промова через радіо в понеділок 6 вересня, в День Праці, що ним завершується великий кінець цього тижня. Сповістив про плян Президента виступити із зверненням до американської нації пресовий секретар Білого Дому Роналд Л. Зіглер. Згідно з інформаціями з достовірних джерел, Президент говоритиме про ролю праці в економіці З'єднаних Стейтів Америки і про конечність збільшити продуктивність працюючих людей, щоб таким шляхом припинити інфляцію і збільшити закупівельну спроможність населення. Водночас із цим з Білого Дому повідомлено, що президент Ніксон призначив 41-літнього Філіппа В. Санчеза директором Бюра Економічних Можливостей і дотеперішнього керівника цього бюра Френка Карлуччі наименував на директора Бюра керівництва і бюджету. Колишнього секретаря внутрішніх справ в уряді президента Айзенгавера Фреда А. Ситона з Гастингсу в Небрасці призначено на керівника 5-членного президентського панелю для справ деревної промисловости й оточення.

Совєти опублікували заяву Роджерса про зв'язки ЗСА з Пекіном і Москвою

Москва. — Московські „Правда" і „Ізвєстія" проголосили довгий на 600 слів комунікат ТАСС-а з Вашингтону про промову державного секретаря Вілліяма Роджерса, яку він виголосив був на конвенції Американської Лігі в Юстоні. Передано широко без ніяких перекручень і злобних завваг заяву Роджерса, що „деякі голоси" совєтської преси, які висловлювали стурбування з приводу візити президента Ніксона у Пекіні, не мають речевих підстав, бо Америка бажає собі покращання своїх взаємин однаково з Комуністичним Китаєм, як Совєтським Союзом. Зокрема підкреслено, що Америка прикладає велику вагу до теперішніх переговорів з Москвою про обмеження переговорів в атомовому зброєнні та що Америка вдоволена осягненим порозумінням щодо Берліну, яке промощує шлях до переговорів про європейський пакт безпеки. Західні обсерватори в СССР звертають увагу, що це вперше ТАСС і керівні совєтські щоденники, як висловлюють думку Кремлю, подали так широко заяву американського секретаря. Звертають також увагу, що коли совєтська преса не припиняє своїх атак проти китайських комуністів, то вона згідилась свій тон щодо Америки і, зокрема, не атакує особи президента Ніксона.

Гуртові ціни збільшилися в серпні на 0.7 відсотка

Вашингтон. — Згідно з повідомленням департаменту праці, гуртові ціни, і то харчові й індустріяльні, збільшилися в серпні ц.р. сильно, бо аж на 0.7 відсотка, значить, до найвищого рівня за останніх шість місяців. Підвишка тих цін, після деякої поправи в осінніх і зимових місяцях, мала б свідчити, на думку деяких газетних коментаторів, про дальше загальне погіршення ситуації з цінами. Встановлено наявність такої підвишки на підставі даних, зібраних до 15 серпня ц.р., значить до пропонованого президентом Ніксоном 90-денного замороження цін і заробітних платень і тому ця підвишка не показує впливу цього замороження на ціни. Представники уряду заявляють, що саме ця раптова підвишка цін в першій половині серпня підтверджує конечність започаткування урядом президента Ніксона нової економічної програми, спрямованої на стабільність цін і доляра. Водночас із цим повідомляють з Вашингтону, що президент Ніксон вибрав заповіджену на 21 і 22 вересня ц. р. нараду з своєю комісією для справ крайової продукції, в склад якої входять представники світу праці й індустрії. Відкладено цю нараду тому, бо уряд ще не будете готовий із своєю новою програмою дії для періоду, що прийде після 90-денного замороження цін і заробітних платень. Від лютого цього року індустріяльні ціни збільшилися в річному вимірі на 5,7 відсотка і вже саме це уоправедливлює започаткування реформ у цій ділянці.

Завершується відзначування 100-річчя Української Академічної Гімназії

Трентон, Н.Дж. (юк). — Діловий Комітет для відзначення Сторіччя Української Академічної Гімназії у Львові, під головуванням о. шамбеляна Мирослава Харини у Філядельфії, вступив в останню стадію своєї діяльності. Наміченний Діловим Комітетом Ювілейний Збірник, присвячений сторіччю цієї української передової середньої школи на Рідних Землях — майже готовий. Головний редактор цього Збірника — проф. д-р Степан Шах у Мюнхені — зредагував і підготовив до друку усі надані матеріяли. Проф. д-р Роман Кухар із стейтового коледжу в Гейз, Кензас, написав історію У.А.Г., а рецензійні Колегії в ЗСА і Канаді зайняті прочитуванням і виданням своєї оцінки усіх, призначених до друку матеріялів. Фотоматеріяли підготовлені інж. Мироном Гануняшевським, мгром Іваном Кохановським, а іншi б. учні У.А.Г., зв'язкові по поодиноких осередках нашого поселення у вільному світі, займаються призбируванням потрібних грошових фондів на видання цієї книги, що повинна бути візитовою карткою усіх професорів, катехитів та учнів цієї „Альма Матер". Є надія, що вже в наступному 1972-му році Ювілейний Збірник буде готовий. В тій цілі секретар Ділового Комітету мгр Іван Костюк з Трентону, Н. Дж. матиме в найближчому тижні товариські зустрічі із колеґами, професорами та катехитами, що проживають в Монтреалі й Торонто, в Канаді.

Товариська зустріч в Монтреалі запланована на середу, 8-го вересня ц.р. в 8-ій годині вечора в приміщенні „Дому Молоді" при вул. 120 Дулют - Схід. Її організуванням займається Об'єднання б. учнів У.А.Г. в Монтреалі й околиці під головуванням зв'язкового Ділового Комітету мгра Ярослава Пришляка, до якого слід звертатися за ближчими інформаціями телефоном: 844-5457 (під

(Закінчення на стор. 3-ій)

Президент Південного В'єтнаму уважає найближчі вибори за „іспит довір'я"

Сайгон. — Президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тієв виголосив 2 вересня ц. р. через радіо промову до народу, в якій потвердив, що президентські вибори, призначені на 3-го жовтня ц. р., таки відбудуться у тому дні, дарма що він залишився одиноким кандидатом. Він висловив „жаль", що до виборів стає тільки один кандидат, а не три, і скинув вину за цю ситуацію на віце-президента Нгуєн Као Кі і генерала Дуонга Ван Міня, які спершу зголосили були свої кандидатури і після того відкликали їх з аргументацією, що не хочуть кандидувати, коли президент Тієв приготовляє пофальшування виборів. Президент Тієв назвав ті аргументи „очорнюванням державної влади" і його самого та роблення поганої думки про Південний В'єтнам за кордоном. Він заявив, що коли вислід виборів покаже, що народ має довір'я до нього, то він урядуватиме дальших 4 роки, а коли він побачить, що того довір'я нема — то він виборів не прийме. Який критерій того „іспиту довір'я" чи недовір'я — він не сказав. Тієв викликав до себе всіх генералів, командирів військових округ і більших військових з'єднань, та нібн дістав від них заяву льояльности і запевнення, що поголоски про приготування до військового перевороту не правдиві. Але американські військові кола твердять, що не всі в'єтнамські генерали підтримують президента Тієва і що так само в опозиції до нього стоять впливові монахи-буддисти, студенти і військові ветерани. Тому не відомо, чи президентські вибори не дадуть поштовху до таких заворушень, в атмосфері яких вибори стануть неможливими.

Підписання договору про Берлін відклали у зв'язку з труднощами перекладу

Берлін. — На середу 2-го вересня о 1 год. попол. було призначене урочисте підписання договору про Берлін, що його амбасадори чотирьох великодержав склали 24 серпня ц. р. після кругло 17-тимісячних переговорів. Але в останній хвилині заявлено зібраним журналістам і телевізійним фотографам, що церемонія не відбудеться і що вона відкладена на 24 години — а може і на довше. Показалось, що західньо-німецький уряд зажадав, щоб цілий договір був перекладений з первісного англійського тексту і щоб той німецький текст був узгіднений, так, щоб не було непорозуміння щодо деяких висловів. Ішлося, наприклад, про переклад того місця, де говориться про „транзист" чи „транзитний рух" з Західньої Німеччини до Західнього Берліну, куди мо'жна дістатися тільки почерез широку на 110 миль східньонімецьку смугу. Були теж різні пропозиції на переклад слова „зв'язки" чи „відносини" між Західним Берліном і Німецькою Федеративною Республікою. Другою причиною відкладення церемонії підписання договору була несподівана заслабнення американського амбасадора Кеннета Раша. Коли він вийшов у тому дні з французької амбасади, раптом заслаб і його відвезли до шпиталю, де дали йому лік на обнижения тиску крови та відвезли до дому. Але одинаково альянти, як західні німці твердять, що договір буде в найближчому часі підписаний і що ті формальності не спричинили ніякої кризи.

У столиці Північної Ірляндії вибухли 6 бомб, зранивши 39 осіб

Белфаст. — У столиці Північної Ірляндії Белфасті вибухли 2 вересня ц. р. у полудневих годинах, саме коли службовики виходили на обідню перерву, 6 бомб, в різних місцях центру міста, але майже одночасно. Дві бомби вибухли у кількаповерховому гаражі, знищено десятки авт було знищено і вибухла пожежа. Найбільше шкоди наробила бомба, підкинена під будинок централі урядової протестанської партії Уніоністів: цілий будинок був кількакратно предметом терористичних атак. Цим разом був значно пошкоджено. Вибухла теж бомба недалеко міської ради. Комунікація у центрі міста була схаотизована і частинно спаралізована, коли десятки шпитальних амбулянсів і возів пожежної сторожі поспішали на місця катастрофи. Разом було 39 осіб ранених, здебільша склом від розбитих шиб та вдламками каміння. Прем'єр Північної Ірляндії Браєн Фолкнер назвав авторів тих терористичних атак „тваринами негідними людського імени". Прем'єр Південної Ірляндії Джон Лінч також найрізкішими словами затаврував ті атентати. Загально припускають, що автором тих замахів є радикальне крило підпільної Ірляндської Республіканської Армії, яке відкололося від назваиої організації, не погодившись з думкою більшости, що в змаганні до з'єднання обох частин поділеної Ірляндії треба триматися легальних форм і, зокрема, не треба вживати терору супроти цивільних осіб.

Еспанський журнал про заарештованих українських культурних діячів

Мадрид.—Відомий в Еспанії та в країнах Південної Америки журнал „Орієнте Европео" подав у числі 82/1971 велику вибірку документів з СССР, що продістались до кордон нелегальним шляхом. Це переважно частини з „Білої Книги" засуджених у Москві Гінсбурга, листи Є. Кушева, Якобсона й ін. Журнал покликається на матеріяли, поміщені в англомовному журналі „Проблеми комунізму" та на різномовні совєтські і захордонні видання. На стор. 155-163 в „Орієнте Европео" поміщено біографічні дані про деяких видатніших засуджених в СССР діячів культури різних народів. Список розпочинається з Володимира Биковського, співробітника підпільного московського „Фенікса", засудженого на 3 роки таборів примусової праці. За ним іде: „Вячеслав Чорновіл —український телевізійний журналіст, 30 років віку, засуджений у 1967 р. на 18 місяців примусової праці в таборах за розповсюджування праці, що викриває методи КГБ". В замітці є покликання на статтю Ю. Луцького. Значно докладніші дані подано про інших українців, з зазначенням національности їхніх так зв. провин, зокрема про Івана Дзюбу, Святослава Караванського, Валентина Мороза.

ПОНАД 1,500 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ В СОЮЗОВОМУ ДНІ В НЮ ДЖЕРЗІ

Танцювальний ансамбль Осередку СУМА з Пассейку виконує частину програми під час Дня УНСоюзу в Українському Селі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Нюарк. — Успіхи наших імпрез мірясмо, звичайно, якістю програми і кількістю приявних. День Українського Народного Союзу, що відбувся минулої неділі, 29-го серпня, в Українському Селі в Бавнд Бруку, був у кожному з цих відношень одною з найбільш успішних імпрез у цьому вакаційному часі. Успіх цього дня ще тільки звільшує обставина, що попереднього дня, в суботу 28-го серпня, страшна злива в цілій частині Ню Джерзі наробила багато шкоди і позаливала дороги і з багатьох місцевостей, зокрема з Ню Йорку, Джерзі Сити та довкільних місцевостей можна було дістатися до Бавнд Бруку тільки окружною дорогою. Тим не менше на Дні було приявних понад 1,500 осіб, в тому майже чотири сотні дітей.

Цей справді великий День УНСоюзу Ню Джерзі влаштували довколишні Окружні Комітети Відділів УНС: Джерзі Сити - Байон, Перт Амбой, Нюарк - Ірвінгтон і Пассейк. Голів цих Комітетів: Мирона Сірого, Омеляна Граба, Юліяна Баранюка та Івана Хомка окремо представлено під час програми Дня, яку вів Іван Хомко. У програмі були цілий ряд справжніх атракцій: футбольні змагання „Чорноморської Січі" з Нюарку з мадярською дружиною з Вудбридж, у яких перемогла „Чорноморська Січ" з вислідом 5:2. Мистецьку частину програми виконали відомі наші мандолінова і танцювальна ансамблі Осередку СУМА з Пассейку під керівництвом Ярослава Костишина і Володимира Юрчинюка. Як звичайно в програмах таких Днів, були різноманітні розваги, включно з виграванням вартісних нагород. В офіційній частині програми з короткими промовами виступали сеньйор і співтворець Американської України, колишній довголітній касир УНС Роман Слободян та головний предсідник УНС Йосип Лисогір. Під час програми двох успішних організаторів району, Петро Головачук з Пассейку і Михайло Фединишин з Перт Амбою, які вже понад 10 років є членами Клюбу Заслужених Союзовців, були нагороджені золотими годинниками.

Це громадянське Свято звеличав своєю приявністю почесний голова очолюваного пп. Омеляном Грабом і Юліяном Баранюком Комітету для влаштування цього Дня, Владика Марко, який ще на цієї неділі відслужив Архиєрейську Святу Літургію з нагоди святкувань 50-річчя Української Військової Організації в Лігайтоні. Приявні були також заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний касир дир. Петро Пуцило, головний радний і обласний організатор Степан Гаврищ та багато інших провідних союзових і громадських діячів. Успіх цього Дня ще тільки збільшує поважний фінансовий прибуток, призначений на дальшу братерську активність та добрі цілі.

Кампанія ФКУ інтенсивно продовжується

Кембридж (Б.Т.). — Представники, Комітети, Головна Екзекутива Фонду Катедр Українознавства роблять всі потрібні заходи і докладають всіх потрібних зусиль, щоб збіркову кампанію ФКУ довести до успішного завершення, а зокрема, щоб здійснити першорядний проєкт — встановлення Гарвардського Центру Українських Студій в потрібних максимальних рямках. Є молоді українські люди, які українськими студіями в Гарварді цікавляться, які хочуть своє життя тим студіям присвятити, тому мусимо створити для них необхідний варстат праці. Встановлення Гарвардського Центру Українських Студій в цілій його ширині (три катедри і дослідчо-науковий інститут українознавства) буде найбільш конкретним і довготривалим здобутком нашої спільноти в цій країні.

Весною цього року переведено в Бофало подивугідну збіркову кампанію в користь ФКУ. Вислід: пожертви в сумі понад 15 тисяч долярів.

В часі літа дуже жваво проходила акція ФКУ в Огайо. І немов для підсумків тієї праці Окружна Рада ФКУ влаштувала, при співпраці Комітетів ФКУ в Клівленді, Лорейні, Акроні, Кентоні, Толідо, Россфорді і Янгставні — День ФКУ. Понад 15 тисяч долярів вплинуло ц.р. і з Огайо до ФКУ. При тому теж значні впливи з дорівняльного фонду. Багато американських індустріяльних компаній влачує і від себе датков на Гарвардський Центр Українських Студій, якщо їхні працівники на ту ціль жертвує. В Огайо багато українців затруднені у Форда і ця компанія подвоїла пожертву кожного свого працівника, що вплатив даток до ФКУ.

Наспіли також грошові надходження з Дітройту, Ютики, Рочестеру, Бостону, Ню Йорку й ін. місцевостей.

Павло Німець з невеличкої громади в Манчестері, Ню Гемпшір, прислав пожертви від одинадцяти осіб, в сумі 657 долярів.

Вплинули також пожертви з Трой, Ню Бранзвіку, а то й з далекого Перу в Індіяні. Живою є теж справа ФКУ в Лос Анджелесі, вплинули пожертви з Честеру в Пенсильвенії.

Щоб обговорити в подробицях пляни дальшої кампанії ФКУ, щоб широко і докладно поінформувати українське громадянство про праце твореного Гарвардського Центру Українських Студій, влаштовується 16-го жовтня ц.р. Окружну Конференцію ФКУ в Рочестері. Господарем тієї імпрези буде місцевий Комітет ФКУ з проф. Б. Губкою на чолі. На конференцію запрошені представники ФКУ з Бофало, Бінгамтону, Обурну, Сиракюз, Ютики, Рому, Рочестеру. Звітуватимуть члени Головної Екзекутиви ФКУ.

П'ятий Крайовий З'їзд ФКУ відбудеться в квітні 1972 р., правдоподібно в Піттсбургу. В міжчасі будуть підготовані теж Окружні Конференції в Олбані, Філядельфії, Дітройті і Чікаго.

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День Праці

День Праці — одне із тих щорічних свят, що його не тільки формально визнають і відзначають всі стейти та території З'єднаних Стейтів і всі провінції Канади, але й насправді шанують і вважають за своє свято. Адже в Америці є понад 80 мільйонів затруднених, а, рахуючи з їхніми родинами, це величезна більшість всього 210-мільйонового населення цієї країни. І День Праці не є тільки робітничим святом, як був ним колись 1-ий травень, призначений ще за Другого Інтернаціоналу для маніфестування сили робітничої кляси та її солідарности у боротьбі за кращі умовини праці й заробітку. Це тепер свято цілого народу.

Святкований у різних стейтах Америки ще у 80-их р.р. та легалізований законом з 28 червня 1894 року — День Праці проходить цього року в спеціяльних умовах. Нова економічна політика, проголошена президентом Ніксоном 15 серпня ц. р. з замороженням на 90 днів цін і платень, стосується в першу й безпосередню чергу — людей праці. Голова Американської Федерації Праці-Конгресу Індустріяльних Організацій, яка охоплює близько 14 мільйонів зорганізованих робітників, зустрів цей розпорядок Президента гострою критикою. Але швидко замовк і заявив про свою співпрацю, побачивши, що — як твердить „Тайм" з 6 вересня ц. р. — „велика більшість американців, включно з юнійними членами, підтримує експеримент із замороженням платень". За переведеними опитами 73 відсотки працюючих осіб та 83 відсотки жінок - господинь підтримують цю політику Президента, визнавши, що вона, як „чесна спроба", вимагає „чесного підходу". Так само, як продуценти - працедавці не можуть егоїстично збагачуватись коштом працівників і диктувати економіку країні, так само робітничі спілки не можуть вічними страйками в обороні своїх надмірних вимог послаблювати країну й сприяти інфляції.

Нова економічна політика Ніксона властиво закінчує період строгої невтральности державної влади у відносинах між працедавцями та робітниками. Америка, зберігаючи принцип вільної торгівлі і вільного суперництва, почала регулювати ціни й платні і це повинно вийти на добро всіх громадян, зокрема працюючих людей. День Праці — символ цього добра.

Чорна перлина

„Чорною перлиною" України називають Донецький вугільний басейн, Донбас. Цього року минає 250 літ від часу, коли там вперше знайдено „горючий камінь" — кам'яне вугілля. Хоча Донеччина це споконвіку українська земля, її надра в минулому експлуатували російські та чужинецькі вугільні підприємці, а після 1920 року уряд Російської СФСР носився із думкою „виділити" Донбас в окремий поза Україною район чи навіть приєднати його до РСФСР.

Сучасна Донецька область з центром у Донецьку має великі міста: Горлівка, Торез, Макіївка, Сніжне. Донбас дає таку велетенську продукцію кам'яного вугілля, руди й інших природних покладів та готової продукції у вигляді машин, станків, електромоторів, металевих листів, що сама Україна не могла б того всього добра використати. Але преса в Українській ССР щотижня повідомляє про нестачі не тільки запасних частин до автомобілів, тракторів та інших машин, а й про те, що ніде купити металевих ложок і виделок, немає звичайних голок, не можна знайти у крамницях цвяхів, для опалення завозять найгірше буре вугілля. Левину долю продукції Донбасу вивозять з України в більшості на північ, до Росії, а також на Захід, до країн так званої соціялістичної співдружности, перед якими Москва має певні зобов'язання господарського порядку. Наскільки важливий Донецький басейн для сучасної Російської імперії, видко з того, що в директивах останнього, 24-го з'їзду КПСС була вказівка про „шахтарів України — їм у 1975 році належить довести загальний обсяг вуглевидобутку до 217,4 мільйона тонн". Київська „Радянська Україна" з 29 серпня, коментуючи ту московську партійну вказівку, зазначила, що це дійсно „високий рубіж, але подолати його нам під силу". І подолають, але в ім'я чого? — в ім'я безоглядної експлуатації надр Української Землі окупантом, який навіть керівниками на Донбасі наставив людей з такими прізвищами, як секретар партії О. Кубишків, секретар обкому І. Дєгтярьов і подібні.

Донбас — це українська перлина, викрадена Москвою в українського народу.

В. С-ко

ОБОРОНА КИЄВА

У московській „Правді" з 26 серпня відзначено великою, ілюстрованою фотом „героїв" статтею 30-ліття оборони Києва, яка, мовляв, „зламала стратегічні пляни гітлерівців, затримала захоплення ворогом важливих районів країни". Таким вступом редакції „Правди" починається ця н а с к р і з ь фальшива стаття, прочитавши яку довірливий совєтський читач запитає сам себе: „Але чому ж все таки Київ здано німцям?"

„Центральний Комітет К-П(б)У, — пишуть автори цієї статті, — заздалегідь ужив заходів, щоб зміцнити оборону Києва, допомогти військам Південно - Західнього фронту. Ще 6-го липня 1941 р. створено штаб оборони міста".

Справді, „трудова армія", що була створена під керівництвом Н. Хрущова (про нього „Правда" із зрозумілих причин не згадує) з цивільного населення, у значній мірі жінок, і нараховувала понад 160.000 людей, копала окопи, закладала міни, рила протитанкові рови, довжина яких становила сотки кілометрів. Ще живучі „трудармійці" напевно пригадують собі летючки, що їх розкидали німці з літаків: „Дамочки, не копайте ямочки, бо все одно наші таночки перейдуть через ці ямочки!"

І так мільйони „трудогодин", зужитих на спорудження всіх цих фортифікацій, пішли на марне, бо здобули німці Київ не з фронту, а з Голосіївського лісу, де вже здеморалізовані совєтські війська ставили ще слкий - такий опір.

Також на марне пішли тисячі зроблених з залізничних рейок і виставлених на рогах вулиць „їжаків", усі ті барикади з наповнених піском мішків, бо — вуличних боїв не було.

Фактично про „героїчну оборону" Києва автори статті, вміщеної в „Правді", не пишуть. Вони обмежуються лише окремими бойовими епізодами. Ось так: „Біля мурів Києва пліч-о-пліч з кадровими частинами насмерть стояли батальйони ополченців". Хто такі ополченці, що в перші ж місяці війни мусіли ставати до бою? Це старші люди, яких уже до кадрового війська не покликували, або люди, яких не брали до війська з огляду на їх політичну неблагонадійність.

„Під час героїчної оборони міста два полки і декілька партизанських загонів нападали на ворожі залоги і комунікації". Хто такі партизани? Згідно з совєтським же таки тлумаченням цього слова це „учасники боротьби в запіллі ворожої армії, які діють в складі добровольчого загону з місцевого населення". Таких совєтських партизанів, як відомо, в 1941 році не було — були залишені на окупованій території партійні секретарі та енкаведисти, яких місцеве населення ненавиділо і видавало німцям на розправу. І це вони організували не партизанські загони, а т. зв. винищувальні батальйони, що мали своїм завданням поборювати скиданих у запіллі німецьких парашутистів і виловлювати та розстрілювати дезертирів з совєтської армії.

„Півтора тижня, відрізана від своїх, залога „Двісті п'ятого" вела нерівний поєдинок. Стоячи по пояс у воді, що хлинула в каземат після бомбардування, без їжі, обережно витрачаючи набої, кулеметники не втрачали бойового духа".

З таких і подібних епізодів годі уявити загальний образ, який виглядав зовсім не так, як хотілося б московській „Правді".

Бо оборона Києва в липні-вересні 1941 р. фактично була колосальною поразкою совєтських армій, що опинилися в грандіозних „кліщах". Повівши наступ з Гомеля і Кременчука, німці оточили Київ, замкнувши в кільці сотні тисяч совєтських вояків, які здезорганізованими ватагами або здавались у полон або блукали по лісах, де їх виловлювали німці. Однак, про свої втрати большевики не пишуть. Українська Радянська Енциклопедія натомість подає, не посилаючись на ніяке джерело, що „в боях на підступах до Києва розгромлено 10 німецьких дивізій, знищено понад 100.000 гітлерівських солдатів і офіцерів".

В перших же днях наступу на Київ головний військовий штаб на чолі з ген. Кирпоносом і Хрущовим вибрався до Броварів. Довідавшись про це, Сталін обвинувачував їх у тому, що вони хочуть „здати" німцям „неприступну совєтську фортецю".

У своїх виданих на Заході „Спогадах" Хрущов пише, як то звернувся він телефонічно до Маленкова в Москву з просьбою вислати зброю для його „трудової армії". — „Жадної зброї ми не маємо — всю її вислано до Ленінграду", — відповів Маленков. — „А чим же ми будемо битись? — запитав Хрущов. — „Робіть у себе на фабриках списи, підготовляйте пляшки з бензиною!" — була відповідь.

В досі нез'ясованих обставинах командувач фронту ген. М. Кирпонос загинув: чи то від бомби, чи покінчив самогубством. Загинули також член військової ради М. Бурмистенко, н а ч альник штабу ген. - майор В. Тупіков та ін. Представник Політбюра і головний політичний дорадник Хрущов поспішно вибрався з оточення літаком. А його „трудова армія" і „винищувальні батальйони" розбіглися.

Після здобуття німцями Києва з наказу Сталіна кількох совєтських генералів, яким пощастило продертися з оточення, розстріляно. Про це також згадує Хрущов у своїх „Споминах".

Не сподіваючись, мабуть, вертатись до Києва, енкаведисти заздалегідь, за вказів-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ст. Федорівський

ЦЕРКВА І НАЦІЯ

(До 50-ої річниці УАПЦ)

Українська Православна Церква, як і український народ, пройшли важкий і кривавий шлях боротьби за власне існування. У цім році минає 50-та річниця відновлення Української Автокефальної Православної Церкви. І ми, українська еміграція, маємо священний обов'язок величаво відзначити цю історичну дату не лише Богослуженнями, але й спеціяльними академіями, присвяченими відновленню УАПЦ в 1921 році.

Щоб краще уявити мученицький шлях нашої Церкви, я дещо відступлю в історію нашого церковного життя, що стало фундаментом національно - культурного життя й розвою нашого народу.

Отже, формально за дату прийняття християнства нашим народом прийнято рік 988-ий, коли великий князь Володимир прийняв християнство, хоч воно було відоме в Київській Русі - Україні ще за часів князя Олега. За часів княгині Ольги існували в Києві християнські церкви і вже був приготований ґрунт для християнства. Князь Володимир був знайомий із християнством, тим більше, що свої дитячі роки прожив у дворі бабці княгині Ольги.

Князь Володимир, прийнявши християнство від греків, привіз із Візантії до Києва митрополита Леона. Візантійський патріярх Фотій плянував через своїх митрополитів та єпископів тримати політичну зверхність над Київською Руссю, але це йому не вдавалось через віддаль та постійні війни, які порушували безпосередній контакт з Руссю.

Найуспішніше поширювалось християнство на українських землях за князя Ярослава, названого народом Мудрим: він велику увагу приділяв побудові нових храмів, заведенню освіти та наділяв земельними посілостями монастирі, в яких розвивались письменність та мистецтво. З іменем кн. Ярослава зв'язано побудову храму св. Софії в Києві, а також і те, що він на київськім митрополичім престолі хотів мати єпископа українця і таки добився того, що Київську митрополію очолив українець Іларіон. Українська Православна Церква формально підлягала Візантійському Патріярхові, але фактично була незалежною.

Роздріблення К и ї вської Руси - України та погромницький напад монголо-татар 1239-40 років спустошили українські землі, і центр культурного та церковного життя пересунувся з Києва на західні землі, у Волинсько - Галицьке князівство часів Романа і Данила. Та й це князівство під ударами татарських наїздів та воєн з Угорщиною проіснувало ледве 150 років і разом із північними українськими землями попало під протекторат поганської Литви. Але в Литовській державі українські магнати займали високі державні посади і українська християнська культура мала великий вплив на литовську державу.

Одначе і для західніх українських земель прийшли сумні часи в період так званої Кревської унії 1385 року, коли Литва через свого князя Ягайла, який одружився з польською королевою Ядвігою, злилась в одну державу з Польщею й прийняла католицьку віру. Внаслідок того поєднання польська шляхта 1387 року взяла під повну зверхність галицькі землі і почала католичити українське населення та закріпачувати його під владою польських магнатів. Польський король із шляхтою вживали брутальних засобів, переслідуючи українців на західніх землях і поступово добираючись до центральних земель України. До кріпацької праці змушували не лише „чернь", а й православних священиків.

На цей час в Україні виростає нова суспільна верства, козаччина, яка набирає сили і стає з оборонцем українського православ'я. Гетьман Сагайдачний вписується в Київське Братство з усім козацьким військом, приймаючи таким чином Братство під свою опіку.

1620-го року Єрусалимський патріярх Теофан їхав у московське царство і козаки запросили його зупинитись у Києві та висвятити православних владик для українців. У братській монастирській церкві патріярх Теофан висвятив на митрополита колишнього ректора братської школи Иова Борецького, а другого тодішнього ректора Мелетія Смотрицького. І так відновилась київська православна митрополія.

Ця подія сильно налякала польську шляхту, але вона, хоч і намагалась компромітувати нових владик, була безсила супроти козаків. Кілька років пізніше, 1627 року, новий архимандрит Печерської Лаври, наступник Копистинського, енергійний „воєвода земель молдавських", Петро Могила, заснував власну колеґію при Печерському монастирі, яка стала культурним центром українського православ'я.

Пізніше, як ми знаємо, по нещасливому Переяславському договорі Б. Хмельницького з Москвою і внаслідок віроломства Москви, Україна й її Церква попали в повну залежність від Москви. „Року 1686 московський уряд, користаючи з того, що царгородський патріярх перебуває під владою магометанської Туреччини, підкупив турецького везира, який натиснув на патріярха, і Українська Православна Церква патріярхом була передана в неволю московському державному урядові". (М. Грушевський).

Як бачимо, від часу прийняття Україною християнства 988 року і до часу передачі української Церкви Москві 1686 року Українська Православна Церква проіснувала 696 років. З 1686 року і до революції 1917 року, тобто 231 рік наша Церква знаходилась під московською Синодальною Церквою. Тільки Урядом Української Народної Республіки 1-го січня 1919 року був виданий закон про відновлення автокефалії Української Православної Церкви.

У жовтні 1921 року в храмі Святої Софії в Києві відбувся перший Всеукраїнський Православний Собор, на якому стверджено автокефалію Української Православної Церкви. Так відновилась УАПЦ, і з волі всього Собору Василь Липківський одержав титул митрополита Київського і всієї України. Два роки пізніше УАПЦ мала вже 26 єпископів, понад 2500 священиків та більше як 2000 парафій.

Одначе доля не судила розвинутись УАПЦ в повній силі, і московсько - комуністичний режим 1926 року заборонив митрополитові Василеві керувати українською національною Церквою. Ієрархи Російської Церкви допомагали совєтському режимові поборювати Україну й релігію її народу. Про без-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАНЕДБАНА МОВА

У київській „Літературній Газеті" з 17 серпня ц. р. надруковано рецензію Миколи Пилинського на книжку Максима Рильського „Ясна зброя". (Статті. Упорядкував Г. М. Колесник. В-во „Радянський П и с ь менник", 1971). Рецензія має заголовок „Плекайте мову..."

Пилинський пише: „Ще недавно, якихось 20-25 років тому, культуру мови розглядали переважно, як мистецтво гарно говорити і писати або й як елементарну грамотність. У нас на Україні саме Максимові Рильському значною мірою завдячуємо ми, що культура мови перетворилася за цей невеликий час на справжню науку, на молоду галузь мовознавства зі своїми важливими проблемами... Матеріяли у книзі, — пише Пилинський, — наукові й публіцистичні, закликають любити рідне слово, вивчати, розвивати й боротися за його красу".

Коли серед тих матеріялів є й публіцистичні, значить книжка призначена не тільки для вчених дослідників, але також для „кожного шанувальника рідного слова". Таких шанувальників є в Україні напевно мільйони. Але як їм довідатись про думки Рильського, коли цю його книжку видано — як свідчить П и л инський, — всього у 6,000 примірниках. Хіба це не глум?

А хіба ж це не ще більший глум, що в Україні про культуру українського слова, української мови майже зовсім не дбається? Не будемо голословні, посвідчимося знов таки „Літературною Україною" з 21 серпня ц. р. Там у рубриці „Навколо слова" знайдемо статтю пенсіонерки Неоніли Сахнюк п. з. „Про „синю „книжечку" Інституту Мовознавства". Неоніла Сахнюк пише:

„Тоненька книжечка в паперовій обкладинці. В анотації пояснення: „Збірник „Питання мовної культури" надалі виходитиме під назвою „Рідне слово". Він є цінним посібником з культури мовлення. Розрахований на широке коло читачів". На самій книжечці, — продовжує Неоніла Сахнюк, — позначено тираж 8,500 примірників, а в бібліографічній картці — 2,500. Втім і 8,500 для такої книжки замало. Науково - популярного журналу з питань мовної культури (як російська „Родная речь" чи польський „Poradnik językowy") у нас немає, отже збірничок є головним виданням про культуру мови і мав би бути у кожній бібліотеці".

Далі Неоніла Сахнюк вираховує різні „гріхи" супроти культури української мови в згаданому збірничку у поодиноких його статтях і, хоч вони таки дуже дивні в такому журналику, не про них ми хочемо говорити. Бо із вгорі сказаного виходить ясно, що справа плекання культури української мови в Україні вкрай занедбана.

Єдиний журнал („книжечка") присвячений цій справі видається у 8,500 прим. для 47,000,000 населення! А при цьому ще не знати чи 8,500, чи тільки 2,500 примірників.

В Україні є понад 35,000 бібліотек, понад 120,000 науковців (за даними АН УССР), а число різного роду інтеліґентів іде в мільйони. І для них всіх друкується журнальчик накладом у 8,500 примірників! А поза тим ж у р н альчиком на сторінках преси в Україні тільки вряди - годи можна зустрінути щось про потребу дбати про культуру рідної мови.

Забули, мабуть, в Україні про слова Горького (на якого так радо в інших справах покликаються), який сказав: „Боротьба за чистоту, за гостроту мови є боротьбою за знаряддя культури".

Та й не тільки з Горького повинні брати собі приклад в Україні у цій справі. Треба брати той приклад із „старшого брата" взагалі. Бо там у нього в порівнянні з українським журнальчиком - книжечкою виходять такі журнали як „Вопросы языкознания", „Р у с ская речь", „Русский язык в национальной школе", „Русский язык за рубежом", і інші. А про чистоту, культуру російської мови появляються на сторінках преси постійно статті. Досить згадати, що за останні місяці на сторінках одної тільки „Литературной Газеты" появилось чотири статті на ці теми.

Як бачимо, росіяни про культуру своєї мови дбають добре. А в „суверенній" Україні чомусь бояться робити так само у відношенні до української мови. Цим тільки потверджуються закиди, що українську мову, а зокрема публікацію книжок і газет українською мовою, тримається тільки як покришку, а під тією покришкою робиться все, щоб її якнайскоріше задушити.

абв.

Ол. Грановський

У 70-РІЧЧЯ ІНЖ. СТ. КУРОПАСЯ

ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ДО ІДЕЇ

(Слово на бенкеті в травні 1971 р. в Чикаґо)

(1)

Вельмишановний і Дорогий Друже Інженере!

Пане Сенаторе Українського Націоналістичного Руху!

Як одному з Ваших давніх приятелів, який залізнався з Вами скоро по Вашім приїзді до Америки, дозвольте мені щиро привітати Вас із Вашим 70-літнім ювілеєм плідного життя і творчої праці. Ваш шлях життя не був порожнім, навпаки, — він був виповнений пильною і сумлінною працею на різних поземах суспільно-громадської та політичної праці для добра і слави українського народу, як і добробуту Америки.

Я почуваюся сьогодні до обов'язку виконати три функції:

Поперше: Передати Вам і Вашій Родині від себе особисто і від своєї родини якнайщиріші привітання і поздоровлення з приводу Вашого 70-літнього ювілею і побажати Вам багато здоров'я, сил і витривалости на многі літа для дальшої праці. Щасти Вам, Боже!

Подруге: Я маю приємність і припоручення від Ваших побратимів у Міннесоті вручити Вам Почесну Грамоту в цей день Вашого Світлого Ювілею за Вашу невтомну працю в гущі української спільноти в Америці. Це є Грамота від 32-го Відділу ОДВУ і 15-го Відділу УЗХ. (Вручає її).

Потретє: Як почесний Голова Центральної Управи ОДВУ, який співпрацював з Вами довгими роками в її рядах, я, з глибоким почуттям вдячности і милого обов'язку, приєднуюся до всіх Ваших добрих друзів із щирим висловом найкращих побажань Вам всього добра, сил і мудрого завзяття для дальшої, так потрібної Вашої праці в рядах Націоналістичного Руху аж до остаточної перемоги ідеї Української Національної Державности.

При цій нагоді уважаю за доцільне висловити кілька думок до Святочної Громади, яка зібралася тут, щоб Вас, пане Інженере, вшанувати, як провідника нашої спільноти, за Вашу наполегливу і жертвенну працю. Велика кількість тут присутніх — це Ваші друзі, старші чи молодші, які не тільки пригадують гарні моменти спільної праці в минулім або на тлі сучасности, — вони ще творчо задивляються в майбутнє для дружньої праці з Вами, бо майбутнє для народу, як і особи, є важливіше. Тому дозвольте мені поділитися своїми думками, які оцей Святочний Ювілей зарисовує на розум і натискує на серце для розваження і узгляднення.

Провідник — це людина здисциплінованої думки, це особа, яка добровільно і жертвенно віддає свій час, свої знання, свій труд, а ті, що можуть, то це й кишеню — для ідеї та мети, маючи на увазі добро і поступ свого ближчого чи ширшого суспільства або народу, як і кращого майбутнього цілого людства взагалі.

Українська Нація має виразно визначену мету і завдання, і вона мусить мати своїх провідників, щоб здобути правну волю і національну гідність свого народу в своїй незалежній державі, як рівноправної і рівновартісної самовизначеної держави і визнаної, як такої, в родині всіх інших держав. Понад 50-мільйоновий народ, розташований на широких просторах своєї історичної території, має повне право на свою окремішну національну державність. Бо цей важливий бастіон світової індустрії, незаперечний агрономічний шпихлір і, можливо, найбільша чашка цукру в Европі, хоч життя українського народу далеко не солодке в неволі XX віку, — не може залишатися надовго під московсько-совєтською контролею — як засіб для майбутнього завоювання і поневолення цілого світу, уживаючи для того великі людські та природні багатства України. Тому дійсний український провідник вже силою фактів має природньо визначені обов'язки і напрямні, приречені його приналежністю до українського народу. Він мусить бути сумлінним провідником у життьових інтересах свого народу і його щасливої майбутности на тлі збереження і дальшого розвитку багатої культурної спадщини і н а ц іональних традицій, створених самою гущею українського народу в його віковічній історії, а особливо за останніх тисячу літ.

Тому провідник, як і людина думки та ідеї, не може залишатися осторонь від свого народу і жити лише своїм власним приватним життям, бо воно обмежене. Провідник, як ідейна людина, входить в гущу своєї національної спільноти, щоб поповнювати свої власні знання, загартовувати витривалість і здобувати сили, щоб духовими потенціялами збагачувати себе культурною спадщиною і досвідом свого народу для боротьби та розвою нації в майбутнім. І цим він, як ідейна людина, скріплює себе для творчої праці та для позитивних і вищих цінностей, суспільних та національних ідеалів. Це власне і є основа людського поступу. Тоді особа черпає з багатої скарбниці духовости свого народу, щоб дати свої власні сили, здібності і творчу працю для майбутнього розвитку своєї нації, а в тім і цілого людства...

Сьогодні ми відзначаємо одного із своїх Друзів. І цілком природньо, охоплюючи думкою життя і працю Високоповажаного п. інж. Степана Куропася, м у с и м о ствердити, що за старим козацьким звичаєм він завжди пильно прислухався до голосу землі, себто до потреб, до бажань і стремлінь рідного народу. Як добрий син свого народу, він віддано йому служив не для своїх власних користей, а для добра і слави свого народу і його дійсних потреб. І все своє свідоме життя і практичний досвід він віддав йому і потребам часу.

На рідних землях п. інж. Куропась мрійним юнаком із зброєю в руках здобував державну волю. А опісля виконував свої обов'язки в рядах УВО і ОУН, як діючий їхній член. По приїзді до Америки він стає одним із основоположників ОДВУ і одним з чільних провідників Українського Народного Союзу. Він завжди був з народом у його громадсько-суспільнім, політичнім і національнім житті для всестороннього розвитку української справи. Він завжди був на стороні інтересів, слави і волі українського народу. І його шлях нині позначений не тільки особистими успіхами та признанням за його працю, але успіхами для української справи при тяжких умовинах іміґрантського життя минулого півстоліття, коли само ім'я „Україна" було порожнім звуком для американської спільноти і навіть ворожим кличем для багатьох обдурених та затуманених своїх людей, які цуралися своєї власної національної української назви, губилися по всяких чужих і Україні в о р о жих спільнотах, самі не знаючи, хто вони, і тим працювали для чужих інтересів, допомагаючи будувати чужі держави в Европі, а не своєму народові в його боротьбі за національну волю. І в ті тяжкі часи п. інж. Куропась, бувши льояльним американським громадянином, зумів, цілком природньо і правно, дбати про волю, права і славу того народу, з якого вийшов. І за це він одержав слушне признання, честь і славу для своєї особи в провідних верствах української спільноти в Америці. Бо хто не знає або не чув про Ювілята, п. інж. Степана Куропася?

(Далі буде).

Завершується відзначування 100-річчя Української Академічної Гімназії

(Закінчення з 1-ої стор.)

час дня) та 845-1703 (вечером).

Товариська зустріч в Торонто намічена на п'ятницю 10-го вересня ц.р. в 8-ій годині вечора в ресторані „Дач Систерс Інн" при Лейк Шор Булевард Вест. Її підготовою займаються зв'язкові Ділового Комітету мґр Андрій Тершаковець і Юрій Карманін, до яких слід звертатися за ближчими інформаціями телефоном: 366-4572 (під час дня — Ю. Карманін) та 182-0742 (у вечірніх годинах — А. Тершаковець).

Оці Товариські Зустрічі подумані як дискусійні розмови на тему діяльности Ділового Комітету та Редакційної Колегії для підготови Ювілейного Збірника, на яких будуть показані пресова і фото виставка та висвітлені найновіші прозірки зі Львова. В Торонто їх показуватиме інж. Ярослав Верґановський. Приявні на цих зустрічах матимуть спроможність запізнатися із усіма матеріялами, призначеними для Ювілейного Збірника, фото- та джерельними матеріялами, що стосуються У.А.Г. та діяльности Ділового Комітету. Організатори цих Зустрічей та Діловий Комітет надіється, що вони матимуть подібний успіх, як нещодавні зустрічі члена Редакційної Колегії проф. д-ра Романа Кухаря в Монтреалі та Торонто, на яких буде пов'язане корисне з приємним.

ПОВІДОМЛЕННЯ РЕДАКЦІЇ

Редакція часто одержує дописи і разом з ними всілякі документи, фотознімки, листи і подібне, з проханням, щоб їх, після використання, повернути. Від редакції прохаємо не висилати нам жадних оригінальних документів чи фотознімок, що їх треба повертати. Копії нам цілком вистачають, а потреба повертати оригінали тільки комплікує підготову матеріялів, припізнює їх використання та вимагає додаткового часу, від якого у нас не переливається.

ЦЕРКВА І НАЦІЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

божність російських ієрархів твердить мислитель Гр. Федотов, пишучи, що „у боротьбі з безбожницькою мораллю російська православна думка постаралась створити релігію без моралі".

В 1927 р. на другому Соборі УАПЦ вибрано митрополитом УАПЦ Гайсинського єпископа Миколу Борецького. Однак, душею Української Автокефальної Православної Церкви був доктор богословія Володимир Чехівський, який відіграв визначну ролю у її відродженні й розбудові. Після першого Собору УАПЦ Володимира Чехівського іменовано дорадником митрополита, головою ідеологічної комісії та благовісником Всеукраїнської Православної Ради. Він же — автор багатьох богословських і науково-історичних праць.

Розгром УАПЦеркви комуністична Москва перевела в роках 1926-31. Десятки тисяч владик, духовенства, інтеліґенції та селян вислано з України або замордовано в підвалах ҐПУ. А в 1934-36 роках тотально винищено українські церкви, автокефальних ієрархів та священиків. Пощастило виховатись лише одиницям, які в час гітлерівсько-совєтської війни почали відновляти УАПЦ. Для прикладу наведу мені відомих священиків УАПЦ у Вінницькій області: протоієрей Словачевський — настоятель парафії церкви козацького полковника Богуна у Вінниці, протоієрей Мефодій Давидовський — настоятель Турбівської парафії, протоієрей Тоцький — настоятель Ново-Гребельської парафії та інші.

На закінчення згадаю про долю визначніших діячів УАПЦ.

Митрополита Василя кілька разів арештовували московські чекісти, а в 1938 році арештували і дальша його доля невідома.

Митрополита Миколу арештовано 1930 року і відправлено в Ярославський політізолятор, а пізніше безнадійно хворого перевезено в ленінградську психіятричну лікарню, де й по ньому 1935 року зник слід.

Володимира Чехівського арештовано 29 липня 1929 року і засуджено на процесі СВУ 1930 року до розстрілу. Розстріл замінено на десять років ув'язнення в суворій ізоляції. Спершу ув'язнення В. Чехівський відбував у Києві, а потім у Ярославському політізоляторі. В 1933 році відправлено його на Соловецький острів, в 1936 року НКВД подвоїло йому ув'язнення і вислало „без права переписки", що означало розстріл.

Так московський імперіялізм знищив національні святощі українського народу — Українську Автокефальну Православну Церкву і її будівничих. І хоч Москва знищила УАПЦ та численних проповідників слова Божого, їхній мученецький шлях буде вічним дороговказом нашому народові в боротьбі за рідну Церкву і волю для України.

Юнак-пластун у Торонті скомпонував „Українську Рапсодію"

Торонто. — Одинадцятирічний український юнак Василь Сидоренко, член Пласту, учень англійської середньої школи й Школи Українознавства, здібний учень малярства, розпочав з минулого року компонувати власні музичні твори. Він зразковий студент у канадійській Консерваторії, в клясі проф. Лемонд, і одночасно вивчає музику та композицію у п-і Антоніни Ярошевич. Одержавши журнал УНСоюзу „Веселку", подвійне літнє число, з віршем Л. Полтави „Я мала качечка", ілюстрованим 12-річним Юрком Кухом з Джерзі Сіті, Василь Сидоренко скомпонував до нього на „Пластовій Січі" в Ґрефтоні, Онт., музику й переслав для друку у „Веселці". Мелодія настільки приємна й цікава, що пісня з нотами буде напевно опублікована. Дотепер Василь Сидоренко написав „Сонату в Е ч. І" для фортеп'яна, „Марш перемоги", „Вальс", „Рондо", „Українську Рапсодію" в А, ч. І, „Етюд" і „Ноктюрн" та першу музику до українського тексту до згаданого вірша. Захопившись Л.В. Бетховеном, В. Сидоренко написав цілу „розвідку" про нього для англомовної школи. Його перші композиції переслухували світової слави канадійський скрипаль українського роду Степан Старик з дружиною, скрипалькою Амстердамської симфонічної оркестри, співачки Елеонора Бербенець та Іраїда Чернякова, професор теорії музики в Торонтонській Консерваторії п-і Лемонд та інші і визнали ті твори, як на дитячий вік, дуже цікавими й оригінальними. Вони піддали думку батькам Василька Сидоренка влаштувати йому весною 1972 р. перший самостійний концерт з власних творів. Його батько, Петро Сидоренко, відомий український мистець-маляр, який провадить вже багато років Українську Образотворчу Студію в Торонті і працює головним ілюстратором видань Міністерства шляхів Канади. В домі п-ва Петра і Катерини Сидоренків розмовною мовою є українська, так само і в Образотворчій Студії.

Звернення до українських видавництв, установ і громадян

У зв'язку з оснуванням Центру — Програми Дослідження Етнічних Публікацій у Кентському Стейтовому Університеті вирішено окрему увагу присвятити вивченню розвитку української преси й видавництв і взагалі історії української громади в ЗСА. Ця ділянка досліду була дотепер зовсім занедбана в студійних і наукових програмах американських наукових установ.

Цим шляхом звертаємося до українських видавництв, установ і людей доброї волі допомогти нам в праці й безкоштовно надсилати до наукового Центру українські книжки і журнали. Всі ці видання стануть першорядним матеріялом в історичних і бібліографічних дослідженнях, а рівночасно збагатять україніку в університетській бібліотеці КСУ. До уваги просимо брати річники українських журналів видаваних в ЗСА, Канаді й Европі, українські книжки, календарі, пропам'ятні книги, тощо. Дуже побажано, щоб видавництва українських щоденників і тижневиків уфундували мікрофільми з їхніх часописів. Просимо Редакції українських місячників, квартальників та інших періодичних і неперіодичних публікацій надсилати біжучі числа їхніх журналів, а також попередні річники. Заможніших добродіїв просимо надсилати грошеві пожертви на закуплення мікрофільмів, книжок і журналів.

Позитивний відгук української громади наочно засвідчить перед американськими науковими кругами, що українці цікавляться своєю власною історією, своїми здобутками в ЗСА. Тут пригадаємо, що програма наукового дослідження Центру охоплює 44 етнічні групи в ЗСА. Тому нам розходиться, щоб українська громада щедро відгукнулася на цей заклик і допомогла нам в праці.

Всі видання і листування просимо надсилати на таку адресу:

Dr. Lubomyr R. Wynar,
Director, Program for the Study of Ethnic Publications,
Kent State University, Kent, Ohio 44242.

НЕВІДОМА ПОШТОВА ОПЛАТА

Київські і львівські газети помістили 27 серпня „Короткі сигнали", між якими є згадка, що на головній пошті у Львові немає ніде цінників, і не відомо, скільки коштує лист, поштівка, пакунок і т. д. „Буває й таке, що деякі поштові працівники беруть різну оплату за однакові відправлення". Преса піддає думку, що треба не тільки випустити настінні „цінники", а й подавати ціни в календарях тощо, щоб уникати непорозумінь та ошуканства.

ОБОРОНА КИЄВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ками Хрущова, замінували на Хрещатику всі будинки, в яких могли б розташуватися німецькі штаби, а також Успенський собор в Лаврі, знищили електрівню, водогін і висадили в повітря всі мости. Запаси харчових продуктів викидали вони в Дніпро, прирікаючи населення на голод.

19-го вересня 1941 року німецькі війська зайняли столицю України. У своїх споминах німецький старшина Г. Арлянд писав у „Дойче Зольдатен - Цайтунг": „21-го вересня 1941 року поїхали ми в напрямку Києва. Столиця України в міжчасі впала. На передмісті, через яке ми переїздили, не було ні живої душі. На рейках стояли порожні трамваї, високі барикади замикали вулиці, стрілецькі окопи перетинали площі та парки"..."

24 вересня масово почали вибухати міни, внаслідок чого Хрещатик обернувся на купи руйновищ. В листопаді вилетів у повітря Успенський собор. Совєтський письменник Анатоль Кузнєцов, який недавно втік на Захід, у своїй документальній повісті „Бабин яр", як живий свідок, ствердив, що знищено цей старовинний собор совєтськими мінами. Проте й досі зруйнування Хрещатика та прилеглих до нього вулиць большевики приписують німцям.

Під німецькою окупацією Київ був 777 днів. За цей час німецька влада розстріляла понад сто тисяч його мешканців, переважно жидів і українських націоналістів. Число померлих з голоду й досі не встановлено.

У Москві 20 років — аж до 1961-го року — надумувались і переробляли історію перше, як нагородити Київ за „героїчну оборону" званням „міста - героя" і — орденом Леніна.

150 000 ДІТЕЙ У МУЗИЧНИХ ШКОЛАХ

За даними київської газети „Культура і Життя" з 29 серпня, в Україні цього навчального року вивчатимуть музику і спів у дитячих музичних школах кругло 150 тисяч дітей. Повідомлено, що тільки дві музичні школи дістали цього року власні нові приміщення: у Житомирі і в Полтаві. У м. Миколаєві відкрито культосвітній факультет Київського Інституту Культури, „що готуватиме спеціялістів з вищою освітою, для клюбів, палаців і будинків культури та бібліотек. На факультет прийнято 210 юнаків і дівчат.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Мґр. В. Ж., Ню Йорк: Комунікат про „Конґрес української вільної політичної думки" могли б використати тільки з поданими рівночасно точнішими інформаціями про нараду 6-го серпня, про яку там згадується.

ВШ. М. С., Дітройт: Оправдуєтесь, що допис про святкування Тижня Поневолених Націй у Вашій громаді надіслали з опізненням, бо були на вакаціях. Багато з наших читачів були б Вам вдячні, якби Ви сказали, де і як можна дістати вакації від 16-го липня до 22-го серпня. Проте, допис використаємо.

ВШ. П. Н., Філядельфія: Не турбуйтесь і не вибачайтесь, що листа з докорами і жалями до „Свободи", призначеного для іншої редакції, вислали помилково таки до „Свободи". Таке трапляється й іншим, включно з редакцією „Свободи".

ВШ. Л. Т., Торонто та інші: Можемо Вас запевняти, що „Свобода" не перестала інтересуватись подіями в наших Церквах, ані турбуватись їх долею. Ми продовжуємо друк усіх вісток і повідомлень, але ми не бачимо потреби і користи з того, щоб дальше друкувати всілякі „міркування", в яких в абсолютній більшості повторюється те, що вже було в „Свободі" так чи інакше сказано.

ВШ. М. Ш., Ірвінґтон: Радує нас, що Вас зацікавила стаття п. Янова „Біржа — джерело багатства": На жаль, у нас такий звичай, що ми з редакції чи адміністрації не видаємо адрес наших дописувачів чи передплатників без їхньої виразної згоди. Вашого листа пересилаємо авторові статті і він, як уважатиме за відповідне, сам відгукнеться на Ваш лист.

ВШ. Т. С., Рочестер: Радимо Вам порозумітись з п. Олегом Весоловським в Чикаґо. Він також називає редакторів „хамами", хоч і з цілком протилежних причин, ніж Ви. Буде Вас двох, зможете заложити клюб.

ВШ. П. К., Дітройт: Дякуємо за увагу та за ґратуляції для д-ра Михайла Логази за те, що він до своєї медичної професії додав ще й літературознавчу. На жаль, згадка про цього — як пишете — „достойного пана Доктора, що став літературознавцем" у повідомленні української радіопрограми п. Шарвана з Боффало, була звичайним „друкарським чортиком", що його також інші завважили. Літературні огляди і рецензії передаватиме на згаданій радіопрограмі також доктор, але не медицини, і також Михайло, але ЛОЗА, відомий і заслужений наш літературознавець, від років дописувач до „Свободи". Д-р Михайло Логаза живе в Сиракюзах і хоча не чужа йому й література, проте дописує переважно на загальногромадські теми та інформує про життя-буття своєї громади. Отже, за Вашим дозволом, поґратулюймо д-рові Михайлові Лозі за літературознавство, а д-рові Михайлові Логазі за його шляхетну медичну професію та зацікавлення громадськими справами. А за „чортика" прохаємо вибачення.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 18.

Т-во Української Кооп. „ТУК", — Чикаґо	$ 100.00	І. Генеґа, Линбрук	2.00
І. Майка, Балтимор	20.00	М. Дикун, Ню Врітейн	2.00
І. Прегар, Міннеаполіс	20.00	П. Залуга, Дітройт	2.00
Д-р Р. Смик, Кол Сіті	18.00	І. Клеменчук, С. Аттлеборо	2.00
М. Ворискевич, Гайлед Парк	15.00	О. Козар, Трентон	2.00
О. і Л. Левицькі, Лос Анджелес — з нагоди вінчання	15.00	М. Крук, Тейлор	2.00
Родина Новаків, Лос Анджелес	10.00	А. Лужба, Ст. Кетринс	2.00
М. Назар, Нюарк	7.00	Е. Луцький, Вудсайд	2.00
М. Срілецька, Монтреаль	7.00	С. Мотрович, Акрон	2.00
Г. Турчак, Феніксвілл	7.00	В. Павлюк, Шерон	2.00
І. Попович, Бруклин	5.60	І. Попович, Клівленд	2.00
Н. Вілоус, Рочестер	5.00	С. Радьо, Гартфорд	2.00
І. Дубовий, Воррен	5.00	О. Сарахман, Честер	2.00
М. Костишин, Линбрук	5.00	К. Тутка, Тейлор	2.00
Пласт, Янґставн	5.00	А. Холевка, Беллвю	2.00
Т. Шпікула, Чикаґо	5.00	М. Хоменушко, Ірвінґтон	2.00
П. Мак, Вадсворт	4.00	А. Цінурчин, Джерзі Сіті	2.00
І. Миронюк, Ленсінґ	4.00	М. Шевчук, Ст. Пітерсбурґ	2.00
М. Сенко, Ню Врітейн	4.00	С. Шилкевич, Трентон	2.00
Н. Стеткевич, Воррен	4.00	О. Левицька, Філядельфія	1.75
В. Здендяк, Морріс Плейнс	3.90	П. Лесишин, Спрінґфілд	1.60
А. Сенишин, Ірвінґтон	3.80	В. Мадич, Дітройт	1.50
Ю. Головата, Торонто	3.00	Б. Кінах, Солт-Сте Марі	1.25
С. Іванків, Лос Анджелес	3.00	О. Горбачевська, Янґставн	1.20
М. Комановський, Філядельфія	3.00	А. Дмитріюк, Боффало	1.10
А. Кумферт, Крімрідж	3.00	Я. Букачевський, Ніксон	1.00
О. Макар, Дітройт	3.00	В. Ворох, Ню Йорк	1.00
С. Сахарук, Масс.	3.00	Д. Гнатов, Пітсбурґ	1.00
Б. Ясінський, Сілвер Спрінґ	3.00	В. Котик, Дітройт	1.00
Г. Паранчук, Ляшін	2.30	М. Кулинич, Балтимор	1.00
М. Вівчаровський, Філядельфія	2.20	Ф. Маркевич, Чикаґо	1.00
Н. і М. Барнай, Оберлін	2.00	М. П. Маширіщ, Філядельфія	1.00
В. Білан, Рочестер	2.00	Г. Перець, В. Чикаґо	1.00
С. Геба, Ляшін	2.00	А. Соколев, Гемтремк	1.00
		С. Стадник, Чикаґо	1.00
		В. Чавс, Вайон	1.00
		Е. Ясеньовський, Джерзі Сіті	1.00

НА ФІЛІППІНАХ АМЕРИКА ПЕРЕДАЛА місцевим властям американську морсько - летунську базу в Капіте. Філіппінські націоналісти домагалися віддавна ліквідації американських військових баз. Проте місцеве населення стурбоване, бо тратить поважний зарібок, що його мало від американців.

З великим смутком повідомляємо, що в середу, 1-го вересня 1971 року в Сіятлі, Ваш., після важкої недуги померла

АНТОНІНА ОЛЕКСІЇВНА

ВЕТУХОВА

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОН відбудуться в суботу, 4-го вересня 1971 р. о год. 9-ій ранку на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

РОДИНА ПОКІЙНОЇ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

сл. п. Полковника ТИМОФІЯ ШКАРУПИ

буде відслужена

ПАНАХИДА

в ПОНЕДІЛОК, 6-го ВЕРЕСНЯ 1971 р. о год. 10-ій рано
в Укр. Правосл. Церкві СВ. АНДРЕЯ в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.
По Панахиді відбудеться

ПОСВЯЧЕННЯ ХРЕСТА НА МОГИЛІ ПОКІЙНОГО

Друзів по Зброї і Знайомих проситься в той день помолитися за упокій Його душі.

Жінка АНТОНІНА, Діти і Внуки

Пам'яті Покійного, донька ТАМАРА ДЕМЕР складає 25.00 дол. на Хрест Героїв в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Розбудова Українського Американського Горожанського Клюбу у Філядельфії, Па.

Український Американський Горожанський Клюб у Філядельфії, Па., це перший мостовий причілок, що його наші піонери, з першим українським єпископом у ЗСА, Кир Сотером Ортинським, здобули на вільній землі Вашингтона, на церковному, культурно-освітньому й економічному - полях. Відтоді почалося закріплювання українського життя не тільки в першій столиці ЗСА у Філядельфії, Па., але повсюди.

Нашим сучасним завданням є розбудування цього першого історичного бастіону української культури — до розмірів, що відповідають характерові тутешньої країни. Біля нової катедри, зможемо збудувати величавий дім, центр українського життя не тільки для Філядельфії, але й для всієї української еміґрації в ЗСА, а то й інших країн, — що своїми розмірами охопить і велику модерну залю для імпрез, вистав, забав і т. п.

У заплянованій будівлі зможе міститися найбільше скупчення рідношкільного українського життя, суботньої української школи, курсів українознавства для старших, а то й Вільного Народного Українського Університету. — Приміщення для тисячів нашої молоді і старших в просторих залях із модерним шкільним приладдям, бібліотекою, архівами, ґалерією образів, кінофільмами, тощо. У великому домі нашого клюбу міг би міститися великий український професійний театр, дуже важливий чинник для збереження національної свідомости, як це було на рідних землях. Тут може бути також осередок спортового і розвагового життя, дуже важливого для української молоді — з грищем, басейном і т. д.

Нова Управа УАГКлюбу в 1971 р. послідовно стремить до здійснення цих задумів. У її склад входять: п. Александер Яремко, голова, п. Володимир Борисевич, заступник голови, п. Микола Савицький — скарбник, інж. Михайло Нич — рекордовий секретар, мґр Володимир Яців — фінансовий секретар, (він веде й фінансову господарку клюбу); — директори: пп. адв. Володимир Дармограй, п. Дітріх Слободян, п. Михайло Смайлі, мґр Теодозій Онуферко, п. Іван Робак, п. Юрій Аннюк, п. Іван Хитрук, та п. Іван Дуда. Контрольна Комісія: інж. Іван Харамбура, голова, члени: п. Михайло Хомин і п. Володимир Мосьондз.

Нові працівники нашого клюбу, пп.: Василь Яхвак, „стюард", п. Дмитро Шелева, п. Олекса Меунь, та інші, — совісно виконують свою працю.

Упродовж 6-ти місяців, у 1971 р., (від 1-го січня), нова Управа добилася значних успіхів: значно збільшилася кількість членів, зросли обороти, фінансова проблема розв'язана, а економічні клопоти, спадок з попереднього року, розвіялися, як зловісні примари.

На найближчу мету нова Управа намітила:

1. Пожвавлення культурно-освітньої праці. В п'ятниці й суботи будуть: висвітлювані кіно-фільми з української історії й культури й виголошувані реферати, а „жива газетка" порушуватиме актуальні події і проблеми.

2. Оживлення спортового руху на власній великій площі довкола клюбу, а зимовою порою в своїй великій залі, кошиківка, відбиванка, пінґ-понґ, тощо.

3. Відкриття в залях клюбу, наново, українознавчої суботньої школи, під патронатом Шкільної Ради в Ню Йорку, а під безпосереднім керівництвом досвідченого й заслуженого педагога проф. Івана Попеля. Адміністрація школи буде в руках мґр-а Володимира Яціва, який виявив себе незвичайно метким і енерґійним працівником на народній ниві.

Крім цих завдань, намічено відбути, восени, День зустріч з піонерами, засновниками клюбу й їхніми родинами. Це свято охопить широку культурно - розвагову програму. Це буде день відзначення наших піонерів, та наявне засвідчення латинської сентенції, що „paulatine summa petuntur".

Нова Управа старатиметься здійснити ці намічені пляни.

Нам потрібні українські катедри в Гарварді, церкви в Римі й Університет — тамже, катедра в Філядельфії, пам'ятник Тарасові Шевченкові в Вашинґтоні і т. д. Але не менша є пекуча конечність побудови Народного Українського Дому в Філядельфії. Тому то усі наші суспільно-громадські організації, фінансові установи, Братські забезпеченеві організації та інші установи конечно повинні поцікавитись тією справою та після громадського обговорення й одобрення, приступити до реалізації великого діла!

П. Я.

РОМАН РУДНИЦЬКИЙ ПРОФЕСОРОМ УНІВЕРСИТЕТУ СІНСІНАТІ

Відомий своїми міжнародними успіхами український піяніст - віртуоз Роман Рудницький, від 4-ох років (від свого 23-го р. життя) член факультету Високої Музичної Школи Університету Індіяна в Блумінґтоні, іменований тепер членом факультету Університету Сінсінаті, Огайо, з почесним званням „артіст-ін-резіденс". Така позиція, одинока в цілому університеті, стосується мистця-віртуоза, який має бути зразком як для факультету, так і для студентів.

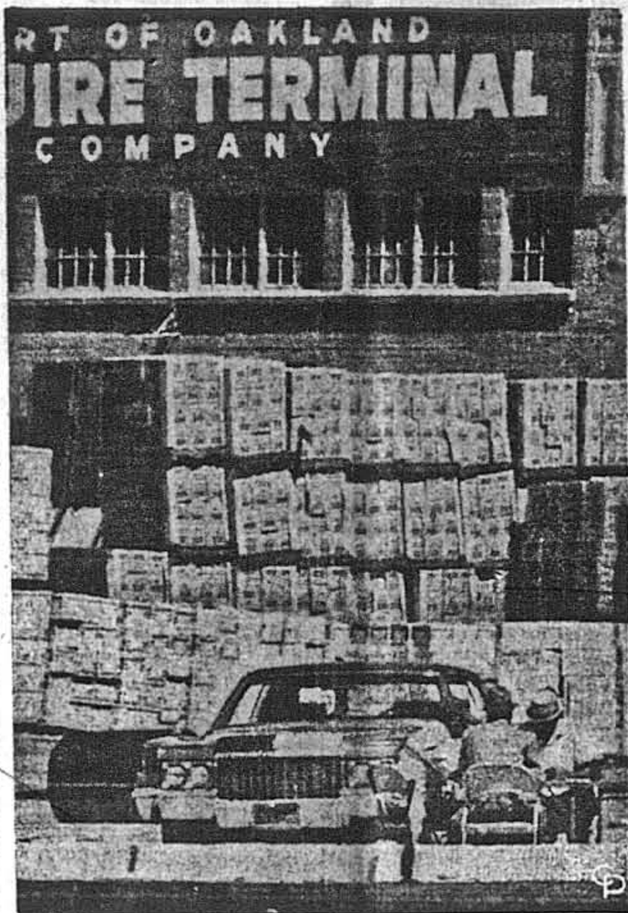
Роман Рудницький, член УНСоюзу, розпочинає свої нові обов'язки з початком вересня.

Н. Н.

СТУДЕНТИ - ЧУЖИНЦІ В ОДЕСІ

„Радянська Україна" з 27 серпня сповістила, що в Одесі студіюють „кілька сотень студентів чужоземних держав". Деяка частина з них саме захистила свої дипломи і збирається повертатись додому. Найбільше було із В'єтнаму, Індонезії та Болгарії. Перед від'їздом випускників-чужинців запросили на зустріч у залі Технологічного інституту. Головою окремої Ради в справах студентів - чужинців у Одесі є ректор того інституту В. Чайковський.

СПАРАЛІЖУВАВШИ КОРАБЕЛЬНИЙ РУХ І ТОРГІВЛЮ, ПОРТОВІ ВАНТАЖНИКИ ГРАЮТЬ В КАРТИ

Страйк портових вантажників на Західньому побережжі увійшов уже в третій місяць тривання. В наслідок страйку припинилася майже цілком торгівля в більшості міст на Заході Америки. Десятки кораблів з імпортованими товарами стоять невивантажені. На фото, портові вантажники у пристані в Овкленд, Каліф., грають в карти під горою „заморожених" їх страйком скринь із товарами.

Тиждень Поневолених Націй у Дітройті

Святкування Тижня Поневолених Націй, відбувалися впродовж трьох днів, а це 16-го, 17-го і 18-го липня, на площі за Кобо Голл. Цього року в святкуванні брали участь 14 національностей. В програмі були мистецькі виступи поодиноких національностей від год. 7-11 ночі кожного дня. Учасники добирали до програми найкращі свої сили, щоб гідно себе зарепрезентувати. Словаки і мадяри запросили свої ансамблі з Торонто. З нашої сторони в програмі брали участь два ансамблі а це: Бандуристок, під проводом п. П. Потапенка, та Народних Танків, під проводом п. І. Драґінди-Кульчицької. Це було свого роду мінаціональне мистецьке змагання, яке наші ансамблі заслужено виграли.

В суботу 17-го липня представники поодиноких національностей зі своїми прапорами зібралися у фоє головної бібліотеки,де о год. 4.30 радний міста Дітройту, п. Вєжбіцкі, перетяв ленту й відкрив виставку мистецтва, преси і книг Поневолених Народів; відтак прочитав проклямацію, видану посадником міста. Опісля учасники поїхали автами головною вулицею на площу. Авта замаєно національними і американськими прапорами й обвішано відповідними транспарентами; цим заінтересували прохожих, яких велике число прибуло на площу.

На площі—вже багато людей; багато з них у своїх національних строях.

Прапороносці зі своїми прапорами уставилися позаду сцени. П-і Христина Липецька відспівала американський гимн, а о. Бернард Панчук провів молитву. П. В. Федорак відкрив Маніфестаційні Збори. По короткій і речевій промові, попросив до слова п-ю Марусю Бек, і її присутні прийняли з великим ентузіязмом. П-а М. Бек в своїй промові закликала до дальшої боротьби кажучи, що світ вже пізнався на комунізмі, ми маємо за собою багато приятелів, справедливість мусить прийти й недалекий той час де всі народи заживуть своїм житям на своїй власній землі.

П. Руджітіс відчитав Проклямацію Тижня Поневолених Націй видану губернатором стейту Мишиґен. Радний Вєжбіцкі, говорив про звірства Москви над народами й економічні труднощі в господарстві її і сателітів, що є ознакою падіння імперії, тож маймо надію на скоре визволення. Отець Кубік в строї польського ґураля прочитав молитву, а на закінчення, однохвилинною мовчанкою, стоячи, вшанованно пам'ять героїв Поневолених Народів, що своє життя віддали в боротьбі з большевицькою Москвою. П. Микола Климишин поклав на сцену символічний вінок, чим і закінчено Маніфестаційні Збори.

Маніфестаційні Святкування влаштовували: Комітет Поневолених Народів у Дітройті та Американські Приятелі Антибольшевицького Блъоку Народів.

На будуче наша громада в Дітройті, повинна більш активно брати участь в таких міжнаціональних імпрезах. Це не є справа якогось одного політичного угруповання, а справа нас всіх. Наші представники зробили що могли, щоб гідно зарепрезентувати нашу громаду в підготові й під час маніфестації. Ми ж повинні були численно взяти участь. На жаль так не було.

Маруся Сисак

Торгівля овочами у Львові

Чотири різних управління керують системою торгівлі овочами у Львові. „Частогусто між ними виникає непорозуміння, відомча незгодженість, а то й просто нерозбериха", інформувала „Радянська Україна" з 27 серпня. В крамницях створюються черги, і навіть редьки, кропу, петрушки, капусти „не завжди вдосталь" серед літа. „За півсотнею магазинів прикріплено тепер 25 автомашин, не всі вони до того ж пристосовані для перевезення овочів". У висліді — багато зіпсованих овочів і фруктів, усе вантажать в одно авто: помідори, капусту, огірки, моркву, буряки, „і не дивно, що все це часто прибуває до магазинів уже без належного вигляду". На центральних вулицях міста виникають гори коробок та іншої тари.

СПОРТ

УКРАЇНЦІ В СПОРТІ

ЛЕГКА АТЛЕТИКА. На X змаганнях за чемпіонат Европи з легкої атлетики, що проходили в місті Гельсінки (Фінляндія), перше місце зайняла збірна команда НДР. Німецькі спортсмени здобули 32 медалі, в тому числі аж 12 золотих. На другому місці опинилася збірна Совєтського Союзу. З дев'ятьох золотих медалей, здобутих совєтськими спортсменами, п'ять — це заслуга репрезентантів України. Борзов переміг на дистанціях 100 і 200 м., Аржанов в бігу на 800 м. Ф. Мельник в киданні диском, Смага в ході на 20 км. Крім цього українські чемпіони здобули кілька срібних та бронзових медалей, між іншими Ахметов був другим у стрибках у висоту, а Бондарчук третім у метанні молота. Здобуті медалі дають українським спортсменам IУ місце в Европі.

Підвели трохи своїх болільників спортсмени Польщі. За кількістю медалей поляки опинилися на сьомому місці.

ФУТБОЛ. В Ґданську розіграно матч між футбольними збірними Польщі та Совєтського Союзу. Зустріч закінчилася рахунком 1 : 1. М'яч у ворота поляків забив гравець київського „Динамо" — Колотов. Крім нього, в команді грало ще трьох інших киян — Мунтян, Матвієнко та воротар Рудаков.

У СПАРТАКІЯДА НАРОДІВ СССР. У Спартакіяда закінчилася в загальному у перемогою збірної команди РРФСР. На другому місці опинилася команда Москви. Третє місце зайняла збірна України. Окремі українські команди перемогли сім разів. Українці зайняли перші місця у боротьбі самбо, водному поло, легкій атлетиці, парусному спорті, плаванні дівчат, ручному м'ячі жінок, лучній стрільбі. Українські команди зайняли також 9 других місць, сім третіх та кілька четвертих і п'ятих.

ТАРЗАН, Ч. 6616. Рішають спалити диявола, ідола варунґів

Там, де перед атакою тупів і бонґів змовники варунґи почувалися безпечними, залишився тільки їхній ідол-диявол...

Жаль, пане, що мого батька нема тут, щоб бути свідком, як легко можна вбити ворогів бонґів — своєю цивілізованою зброєю!

Гаразд, Абуззі! Спалім цього злющого диявольського духа, щоб нічого не залишилося від поганих варунґів, що нас тривожило б!